

FAQ-blad: Vanliga frågor om utvärdering av Utökade hembesök

Vanliga frågor kring Ögonblicksbilden

Vad är skillnad på annan vårdnadshavare och annan omsorgsgivare?

Annan vårdnadshavare kan vara person som är juridisk förälder men inte räknar sig som vare sig mamma eller pappa (icke-binär person t ex). Annan omsorgsgivare kan vara en vuxen som är med dagligen i omvårdnaden av barnet men inte är juridisk vårdnadshavare, t ex bonusförälder, fosterförälder osv.

Gällande frågeområde "... nöjd med min förmåga att..."

- **Hur skattar jag min förmåga att lyfta pappans/ den andre förälderns betydelse om hen inte är med eller om det inte finns en annan förälder?** Här kan man skatta utifrån om ni har kunnat ha med den andre förälderns betydelse i samtalet, och gjort en bedömning om huruvida ni tar upp frågan. Utökade hembesök syftar inte till att göra samma sak för varje familj utan att möta varje familj i sina egen situation. T ex om det finns en pappa i bilden som inte kunnat vara med på besöket, kan man ta ställning till om man har kunnat belysa att han är viktig. Om pappa/ den andre föräldern inte finns med i bilden ska man ändå kunna skatta sig högt på frågan om man har tagit aktiv ställning till hur man ska hantera det i samtalet.
- **Hur skattar jag min förmåga att identifiera familjer i behov av extra stöd om det inte finns något sådant behov?** Det är ok att skatta sig själv som nöjd på den här frågan om man har kunnat göra en bedömning att det inte finns ett behov av extra stöd.
- **Hur skattar jag min förmåga att få till samarbetet med min kollega/partner om jag träffat familjen ensam?** I UH modellen ingår att så långt det är möjligt göra hembesöken BHV-sjuksköterska och föräldrastödjare tillsammans. Av olika anledningar är det ibland inte möjligt. Försök ändå skatta er förmåga att t.ex. föra in er kollega i samtalet med föräldrarna. Det går exempelvis att göra genom att inkludera vad hen brukar lyfta när hen är med, "Om Stina hade varit med som det egentligen var tänkt idag, hade hon nog velat fråga er föräldrar hur ni upplever...?"

I avsnittet 'Fyll i vad som har skett', finns en fråga om SRS (Session Rating Scale) eller liknande har utförts med familjen. Vad är det? Inom t ex socialtjänst och andra verksamheter som arbetar med samtal, använder man ofta olika verktyg för att låta klienter skatta samtalet/ besöket som de nyss deltagit i, för att fånga klientens upplevelse av att ha blivit lyssnad på, respekterad, och om hen fått tala om det som varit viktigt. Detta görs på olika sätt, t ex genom att ställa frågor muntligt, att be klienten fylla i ett papper eller en Ipad med några skattningsskalor. Om ni inte använder SRS men har något liknande verktyg, så fyller ni i att det har utförts.

Hur ska jag svara på Reflektionsfrågor i Ögonblicksbilden?

Syftet med reflektionsfrågor i Ögonblicksbilden är att stödja praktikernas egen kompetensutveckling och lärande, som stöd i att arbeta med programmet på ett metodtroget sätt. Frågorna kan fungera som en länk från hembesök till handledning. Det finns inget rätt eller fel i hur ni svarar på frågorna. Det är upp till var och en och vad som kom fram i just det mötet med familjen. I vissa fall kan det handla om någon egenskap hos familjen som upplevs som en underlättande kontra utmanande variabel. I så fall är det ok att skriva om familjen (avidentifierat) i rutorna.

Vanliga frågor kring utvärderingen

Har utvärderingen genomgått etisk granskning?

Ja. Studien har granskats av Etikprövningsmyndigheten och fick positivt besked i mitten av juni 2019. Dnr: 2019-03392

Hur inkluderas föräldrar med andra språk än svenska?

Informationsmaterial, samtyckesblanketter och intervjuer har översatts till fem språk: arabiska, engelska, persiska, somali och sorani. Vid intervjuerna som genomförs när barnet är 15 månader kommer tolk att anlitas vid behov.

Deltar båda föräldrarna i utvärderingen?

Ja, om båda föräldrarna är tillgängliga och vill det så deltar båda två i utvärderingen.

Kan föräldrarna skicka in enkäter och samtyckesblanketter själva efter hembesöket?

Nej, helst inte. Vi vill att ni som är personal tar med kuvertet med enkäter och samtyckesblanketter och lägger på brevlådan. Vi har erfarenhet av att detta lätt glöms av om vi gör på något annat sätt. Dessutom är det bra om ni som personal är behjälpliga om föräldrarna undrar över någon fråga.

Kan man informera föräldrarna om utvärderingen redan vid det första hembesöket?

Ja, det går bra. Om ni hinner informera om utvärderingen redan vid det första besöket går det bra, men det är inte ett krav. En fördel med att informera om utvärderingen redan då är att ni som personal kan fråga vilket språk föräldrarna vill använda.

Hur förvaras och säkras kodlistan?

I enkätstudien noteras det vilka barn som ingår i Utökade hembesök under utvärderingsperioden på en kodlista. Varje område/BVC har var sin kodlista med unika ID-nummer. Den ska förvaras på sedvanligt sätt utifrån de regler som finns i verksamheten för uppgifter som skyddas av sekretess.

För att säkra kodlistans information bör den kopieras med jämna mellanrum (1-2 ggr/månad) t ex scannas. Kopian bör sparas på annat ställe än originalet.

Finns det en kontrollgrupp i forskningen?

Nej, familjer som får Utökade hembesök kommer inte att jämföras med familjer som får sedvanlig behandling. Med det valda forskningsupplägget kommer vi att kunna beskriva programmets påverkan på upplevd föräldraförmåga och barns hälsa genom en mätning vid två tidpunkter. Utvärderingen kommer även inkludera hälsostatistik från familjer som har fått Utökade hembesök. Jämförelser görs med baslinjestatistik. Dessutom jämförs resultaten i Göteborg med resultaten i Rinkeby.

Hur kommer vi att kunna se långtidsresultat av satsningen?

Det aktuella forskningsprojektet sträcker sig till och med juni 2021. Vi kommer dock att kunna spåra hälsodata och vårdkonsumtion fram till 6 års ålder för barn vars föräldrar har deltagit i Utökade hembesök tack vare de nya KVÅ-koderna som har införts i BVC:s journalsystem.

Forskargruppen kommer att ansöka om medel för en uppföljning vid 2 års ålder. Föräldrarna får redan i den pågående forskningen besvara en fråga om de samtycker till att bli kontaktade igen när barnet fyller 2 år.

Har du frågor om utvärderingen som inte finns med? Hör av dig till Julie Lundgren: julie.lundgren@vregion.se